

SOŁECKA STRATEGIA ROZWOJU WSI Liszkowo

w gminie Łobżenica

na lata 2017 - 2022

Dokument sporządzony przez przedstawicieli

Grupy Odnowy Wsi (*imię i nazwisko*):

Edmund Szcześniak, Kinga Serwus ,Kamila Wachowska ,

Justyna Werner, Jarosław Radowski ,Katarzyna Wegner ,

Sylvia Haupenthal

z udziałem moderatora/moderatorów (*imię i nazwisko*):

Paweł Michalski, Marek Romaniec

Czerwiec 2017 r

SPIS TREŚCI

1. **Karta diagnozy**
2. **Sprawozdanie z wizji w terenie**
3. **Analiza zasobów**
4. **Analiza SWOT**
5. **Analiza potencjału**
6. **Wizja wsi**
7. **Program długoterminowy odnowy wsi**
8. **Program krótkoterminowy odnowy wsi**

KARTA DIAGNOZY ZAAWANSOWANIA ODNOWY WSI

wraz ze sprawozdaniem z wizji w terenie

Gmina: Łobżenica

Sołectwo: Liszkowo

Liczba mieszkańców: 605

Faza odnowy	Zakres działań	*	Rozwój organizacyjny	*	Sterowanie rozwojem	*
A Inicjalna	brak działań		istnieje tylko rada sołecka		brak planowania działań w wymiarze całej wsi	
	działania fragment. lub dotyczące wąskiej grupy		rozprzestrzone działania organizacji			
	działania spontaniczne				opracowanie planu i programu odnowy dla całej wsi	
	porządkowanie wsi		związana grupa odnowy wsi			
	projekty startowe (z programu krótkoterminowego)		podjmuje się kroki na rzecz skoordynowania działań organizacji we wsi		planowanie w krótkim horyzoncie czasowym	
B Początkowa	przekonywanie mieszkańców do idei odnowy wsi i integrowanie wokół pierwszych przedsięwzięć					
	różnorodne projekty (z programu długoterminowego) nastawione na usunięcie podstawowych barier i zaspokojenie głównych potrzeb		liczna grupa odnowy wsi (skupia przedstawicieli organizacji i instytucji)		systematyczne planowanie działań, (np. roczne plany rzeczowo-finansowe, kalendarze imprez)	
			związane stowarzyszenie na rzecz rozwoju (odnowy) wsi		wykorzystywanie gminnych instrumentów wsparcia	

	pobudzenie mieszkańców do odnowy własnych posesji		skoordynowane działania organizacji obecnych we wsi	proste instrumenty komunikacji wewnętrznej	
C	projekty jakościowo zmieniające kluczowe obszary życia oraz kształtujące strukturę wsi	x	„koalicja” organizacji i instytucji na rzecz odnowy wsi	projektowanie działań (projekty)	x
	projekty wyróżniające wieś, kształtuje się centrum wiejskie	x	liczne stowarzyszenie odnowy wsi	pozyskiwanie środków zewnętrznych	x
	powszechne zaangażowanie mieszkańców w projekty publiczne	x	animacja aktywności poszczególnych grup mieszkańców	systematyczne planowanie rozwoju (aktualizowanie planu i programu odnowy wsi)	
	powszechna odnowa prywatnych posesji	x		rozwinięta komunikacja wewnętrzna	
D	lokalnie oraz regionalnie powiązane ze sobą projekty wywołujące efekt synergiczny (nacisk na tworzenie miejsc pracy)		stowarzyszenie odnowy wsi instytucją rozwoju lokalnego (Centrum Aktywności Lokalnej)	promocja wsi	x
	ukształtowane „centrum wiejskie”		rozwój wsi oparty na aktywności kluczowych grup mieszkańców (rolników, przedsiębiorców, młodzieży, kobiet) i stowarzyszeń	kompleksowe i szczegółowe planowanie przestrzenne	
				powszechny udział grup mieszkańców w strategicznym planowaniu rozwoju	
	świadome kształtowanie czynników rozwoju (np. wykorzystania odnawialnych energii)			rozwinięta promocja oraz komunikacja z otoczeniem	

	projekty kreujące „wieś tematyczną”				instrumenty wsparcia działań prywatnych
	dostosowanie projektów prywatnych do programu odnowy wsi				

Wstaw X gdy spełnia warunek

Sprawozdanie z wizji w terenie

Miejsce i data przeprowadzenia wizji: Liskowo, 26 czerwiec 2017

Uczestnicy: Edmund Szcześniak, Kinga Servus, Justyna Werner, Jarosław Radowski, Katarzyna Wegner, Sylwia Hauptenthal

Krótką charakterystyką wsi: Pierwsza wzmianka o Liskowie pochodzi z 1432 roku. Wieś jest typową ulicówką. Teren zróżnicowany, równinny i pagórkowaty. Od północy i zachodu znajduje się kompleks leśny z Jeziolem Liskowskim. Na granicy Liskowa i Trzebonia płynie rzeka Lubcza. Na terenie wsi stoi dworek z XIX wieku. Wokół niego park (obecnie zaniedbany) i budynki gospodarcze. W centrum wioski znajduje się zabytkowy dom z XIX w. W Liskowie mieszkańcy rolnicy indywidualni i pracownicy byłego PGR-u. Obecnie jego majątek jest w rękach prywatnego przedsiębiorcy. Niektórzy mieszkańcy pracują w funkcjonującej oczyszczalni ścieków a także w Warsztatach Terapii Zajęciowej. We wsi istnieje sklep jako firma rodzinna. Liskowo jest połączone drogą asfaltową z Łobżenicą, Wyrzyskiem Nakłem nad Notecią. Niektóre drogi wiejskie są gruntowe ale utwardzone. Wieś ma wodociąg, kanalizację, jest podłączona do stacji telefonicznej, działa sieć komórkowa a w centrum Liskowa -Internet szerokopasmowy. Mieszkańcy działają w dwóch organizacjach pozarządowych: Ochotniczej Straży Pożarnej i Towarzystwie Przyjaciół Dzieci. Istnieje też zespół sportowy „Optim”. Zawiązała się Grupa Odnowy Wsi w 2013 r. Wieś na bieżącą swoją działalność otrzymuje dotacje w formie funduszu sołeckiego.

Z przeprowadzonej wizji w terenie sporządzono dokumentację fotograficzną (płyta CD).

Data: 26 czerwca 2016 r.

Sporządził: Paweł Michalski

ANALIZA ZOSOBÓW

ANALIZA ZASOBÓW – część I

RODZAJ ZASOBU*		Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś dysponuje	Znaczenie zasobu (odpowiednio wstaw X)		
			MAŁE	DUŻE	WYRÓŻNIAJĄCE
PRZYRODNICZY	walory krajobrazu, rzeźby terenu	urozmaicona		X	
	stan środowiska	dobry		X	
	walory klimatu	czyste powietrze		X	
	walory szaty roślinnej	-----			
	cenne przyrodniczo obszary lub obiekty	Natura 2000		X	
	świat zwierzęcy (ostoje, siedliska)	-----			
	wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy)	Jezioro, rzeka Lubcza ,staw			X
	wody podziemne	-----			
	gleby	Klasa II-V		X	
	kopaliny	-----			
	walory geotechniczne	-----			
KULTUROWY	walory architektury	-----			
	walory przestrzeni wiejskiej publicznej	teren uporządkowany		X	
	walory przestrzeni wiejskiej prywatnej	obejścia zadbane		X	
	zabytki i pamiątki historyczne	Dworek z XIX w. ,dom z XIX wieku			X
	osobliwości kulturowe	-----			
	miejsca, osoby i przedmioty kultu	krzyże przydrożne		X	
	święta, odpusty, pielgrzymki	przechodzące pielgrzymki	X		
	tradycje, obrzędy, gwara	gwara krajeńska	X		
	legendy, podania i fakty historyczne	-----			
	przekazy literackie	-----			
	ważne postacie i przekazy historyczne	Teofil Spychała ,Anna Jaworska		X	
	specyficzne nazwy	staw Hyla		X	

	specyficzne potrawy	-----			
	dawne zawody	-----			
	zespoły artystyczne, twórcy	-----			

ANALIZA ZASOBÓW – część II

RODZAJ ZASOBU		Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś dysponuje	Znaczenie zasobu (odpowiednio wstaw X)		
			MAŁE	DUŻE	WYRÓŻNIAJĄCE
OBIEKTY I TERENY	działki pod zabudowę mieszkaniową	-----			
	działki pod domy letniskowe	-----			
	działki pod zakłady usługowe i przemysł	-----			
	pustostany mieszkaniowe	Istnieją na terenie wsi		X	
	pustostany poprzemysłowe	-----			
	tradycyjne nieużytkowane obiekty gospodarskie (stodoły, spichlerze, kuźnie, młyny, itp.)	kuźnia		X	
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA	placze publicznych spotkań, festynów	Plac zabaw		X	
	sale spotkań, świetlice, kluby	Świetlica wiejska		X	
	miejsca uprawiania sportu	Boisko sportowe		X	
	miejsca rekreacji	Plac zabaw, boisko sportowe		X	
	ścieżki rowerowe, szlaki turystyczne	Szlak rowerowy			X
	szkoły	-----			
	przedszkola	-----			
	biblioteki	-----			
	placówki opieki społecznej	Warsztaty Terapii Zajęciowej			X
	placówki służby zdrowia	-----			
INFRASTRUKTURA	wodociąg, kanalizacja	Istnieje na terenie wsi			X
	drogi (nawierzchnia, oznakowanie oświetlenie)	Asfalt przez wieś, lampy, drogi gruntowe utwardzone		X	
	chodniki, parkingi, przystanki	Chodnik przez wieś, przystanek PKS		X	
	sieć telefoniczna i dostępność Internetu	Sieć stacjonarna, częściowo internet szerokopasmowy		X	

	telefonii komórkowa	istnieje		X	
	inne	Oczyszczalnia ścieków			X

ANALIZA ZASOBÓW – część III

RODZAJ ZASOBU		Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś dysponuje	Znaczenie zasobu (odpowiednio wstaw X)		
			MAŁE	DUŻE	WYRÓŻNIAJĄCE
GOSPODARKA, ROLNICTWO	miejsca pracy (gdzie, ile?)	Oczyszczalnia , WTZ		X	
	znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe i ich produkty	-----			
	gastronomia	-----			
	miejsca noclegowe	-----			
	gospodarstwa rolne	indywidualne		X	
	uprawy hodowle	Istnieją na terenie wsi		X	
	możliwe do wykorzystania odpady produkcyjne	Obornik		X	
	zasoby odnawialnych energii	-----			
ŚRODKI FINANSOWE I POZYSKIWANIE FUNDUSZY	środki udostępniane przez gminę	Fundusz sołecki		X	
	środki wypracowywane	Praca własna mieszkańców		X	
MIESZKA ŃCY (KAPITAŁ	autorytety i znane postacie we wsi	-----			
	krajanie znani w regionie, w kraju i zagranicą	-----			
	osoby o specyficznej lub ważnej dla wiedzy i umiejętnościach, m.in. studenci	studenci		X	

	przedsiębiorcy, sponsorzy	prywatni		X	
	osoby z dostępem do Internetu i umiejętnościami informatycznych	Maciej Soter, Jakub Polewcczyński		X	
	pracownicy nauki	-----			
	związki i stowarzyszenia	OSP ,TPD ,LZS		X	
	kontakty zewnętrzne (np. z mediami)	-----			
	współpraca zagraniczna i krajowa	-----			
INFORMACJE DOSTĘPNE O WSI	publikatory, lokalna prasa	-----			
	książki, przewodniki	Przez lasy i jeziora	X		
	strony www	Kocham Łobżenicę	X		

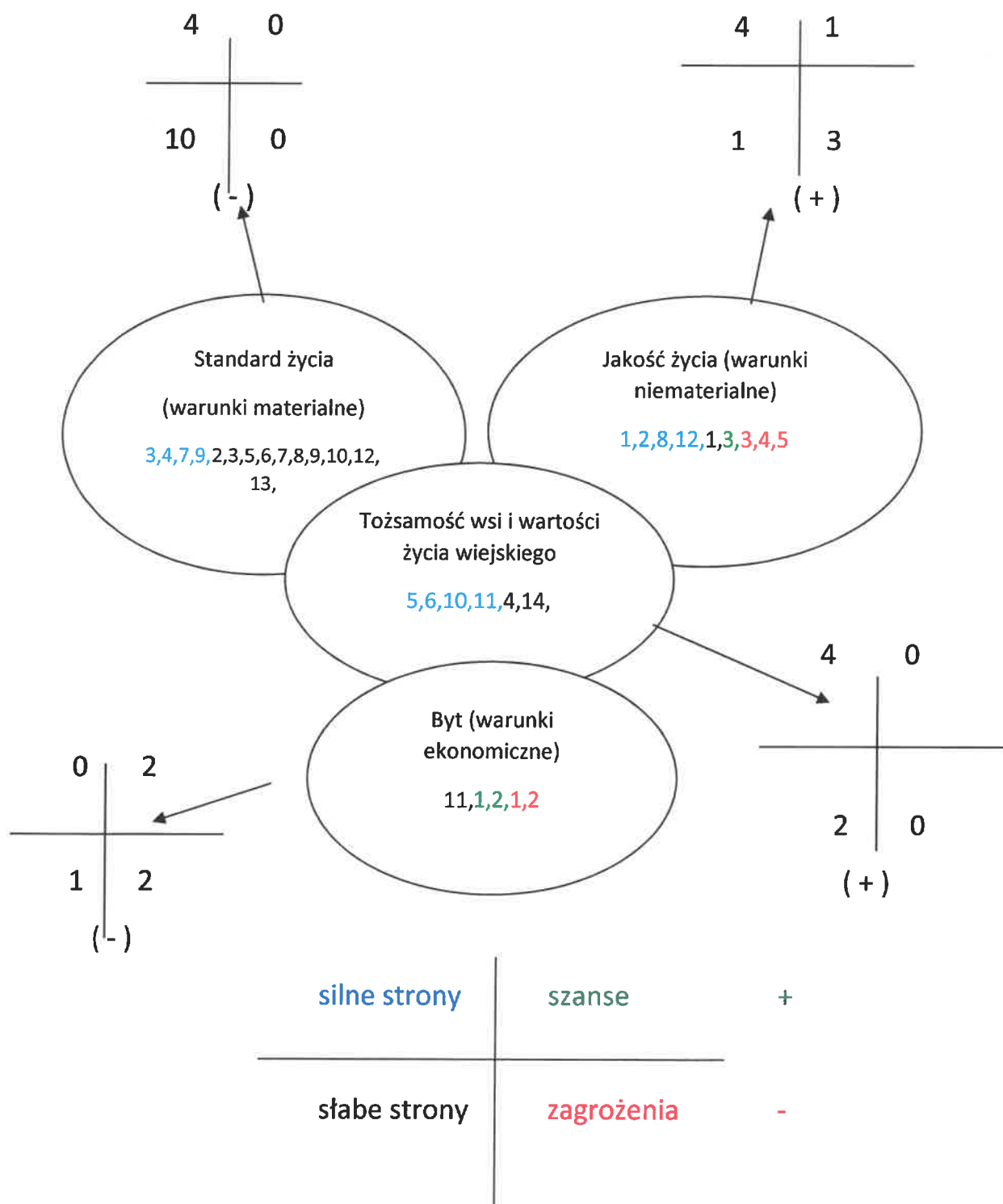
Zasoby – wszelkie elementy materialne i niematerialne wsi i związanego z nią obszaru, które mogą być wykorzystane obecnie badź w przyszłości w realizacji publicznych bądź prywatnych przedsięwzięć odnowy wsi. Zwrócić uwagę na elementy specyficzne i rzadkie (wyróżniające wieś). *Opracowanie: Ryszard Wilczyński*

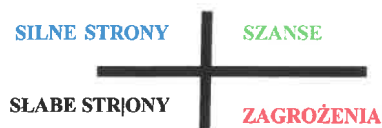
ANALIZA SWOT

SILNE STRONY (atuty wewnętrzne)	SŁABE STRONY (słabości wewnętrzne)
1. Umiejętność zorganizowania się wokół konkretnego przedsięwzięcia . J 2. Działalność OSP, TPD i Zespołu sportowego. J 3. Świetlica i plac zabaw .S 4. Odnowione boisko sportowe. S 5. Organizowane imprezy integracyjne (Zwierzak ,Zakończenie lata ,Dzień Kobiet, i in.) T 6. Typ zabudowy. T 7. Zadowalający stan infrastruktury technicznej .S 8. Czyste środowisko .J 9. Dostępność internetu .S 10. Urozmaicona rzeźba terenu . T 11. Pozostałe elementy posiadłości dworskiej. T 12. Zdobywanie nowych umiejętności przez mieszkańców. J	1. Mała aktywność ogółu mieszkańców. J 2. Brak szkoły i przedszkola .S 3. Brak zakładów usługowych .S 4. Zaniedbany park .T 5. Słabo wyposażona świetlica. S 7. Brak oświetlenia przy drodze do leśniczówki i w stronę boiska sportowego. S 8. Brak dojazdu do jeziora. S 9. Niezagospodarowana plaża nad jeziorem. S 10. Mało terenów pod budownictwo mieszkaniowe .S 11. Niskie środki na aktywną działalność mieszkańców. B 12. Zły stan niektórych dróg wewnętrznych .S 13. Słabo wyposażony plac zabaw. S 14. Zanieczyszczony staw. T

SZANSE (okazje zewnętrzne płynące z otoczenia)	ZAGROŻENIA (zagrożenie płynące z otoczenia)
1. Możliwość pozyskiwania funduszy z Programu Wielkopolska Odnowy Wsi .B 2. Fundusz sołecki. B 3. Przychyłność władz Gminy .J	1. Brak możliwości pracy na miejscu. B 2. Emigracja zarobkowa mieszkańców. B 3. Zmieniające się przepisy prawne. J 4. Spadek zainteresowania młodzieży sprawami wsi. J 5. Starzenie się społeczeństwa . J

Analiza potencjału rozwojowego wsi

Tożsamość wsi i wartości życia wiejskiego (+) =

4	0
2	0

Wnioski: Obszar mocny, otoczenie bez wpływu. Przewaga mocnych stron w obszarze tożsamości, należy je wykorzystywać w procesie rozwoju

Standard życia (warunki materialne) (-) =

4	0
10	0

Wnioski: Obszar słaby, otoczenie obojętne. Słabe strony zdecydowanie przeważają. Standard ten wymaga działań długoterminowych, budowania infrastruktury publicznej mającej wpływ na jakość życia mieszkańców

Jakość życia (warunki niematerialne i duchowe (+) -

4	1
1	3

Wnioski: Obszar pozytywny, otoczenie niekorzystne. Należy wspierać mieszkańców w wykorzystywaniu mocnych stron obszaru oraz wykorzystywać szanse pojawiające się w otoczeniu.

Byt (warunki ekonomiczne) (-) =

0	2
1	2

Wnioski: Obszar słaby, otoczenie bez wpływu. Należy podjąć działania budujące silne strony i szanse w procesie odnowy wsi oraz podejmować działania mające na celu eliminację zagrożeń

WIZJA HASŁOWA

„Odnowa wsi-wspólnie tworzymy własną przyszłość”

WIZJA OPISOWA

Wieś jest zadbana i uporządkowana .Wszystkie drogi dojazdowe są asfaltowe i oświetlone. W centralnej części wioski po obu stronach jezdni znajdują się chodniki z oznaczonymi przejściami dla pieszych.

Życie towarzyskie mieszkańców koncentruje się w pięciu miejscach usytuowanych w różnych obszarach sołectwa. Najbliżej siebie leżą dobrze wyposażone: plac zabaw i świetlica wiejska. Tu niezależnie od wieku każdy znajdzie sposób na spędzenie wolnego czasu . Atrakcją jest siłownia pod chmurką oraz boisko do siatkówki .Natomiast miłośnicy piłki nożnej mogą rozegrać mecz na wzorowo utrzymanym boisku położonym w północnym krańcu naszej miejscowości.

Przy drodze do Łobzenicy znajduje się staw z malowniczo zagospodarowanym otoczeniem. Tu szczególnie w weekendy, gromadzą się mieszkańcy i przejezdni . A latem można ochłodzić się nad jeziorem, poopalać na plaży , pooddychać leśnym powietrzem.

W Liszkowie mieszkają ludzie pracowici i zaangażowani w działalność na rzecz społeczeństwa , pragnący by wieś stawała się coraz piękniejsza dając przykład kolejnym pokoleniom.

WIZJA OBRAZKOWA

PROGRAM DŁUGOTERMINOWY ODNOWY WSI

Wizja wsi (hasłowa): Odnowa wsi-wspólnie tworzymy własną przyszłość

I. Plan rozwoju		II. Program rozwoju		
1. CELE Co trzeba osiągnąć by urzęczywistnić wizję naszej wsi?	2. Co nam pomoże osiągnąć cele? (zasoby, silne strony, szanse)	3. Co nam może przeszkodzić? (słabe strony, zagrożenia)	Projekty, przedsięwzięcia jakie wykonamy?	
	ZASOBY których użyjemy	ATUTY silne strony i szanse jakie wykorzystamy	BARIERY Słabe strony jakie wycinujemy Zagrożenia jakich unikniemy	
A. TOŻSAMOŚĆ WSI I WARTOŚCI ŻYCIA WIEJSKIEGO				
1. Integracja mieszkańców oraz kultywowanie i rozwijanie poczucia wspólnoty	Świetlica ,plac zabaw oraz boisko sportowe	Działające na terenie wsi organizacje	Mała aktywność ogółu mieszkańców	1.1Doposażenie świetlicy wiejskiej 1.2Urządzenie siłowni pod chmurką na terenie placu zabaw
B. STANDARD ŻYCIA				
1.Poprawa infrastruktury społecznej oraz przestrzeni publicznej	Jezioro ,staw , drogi , sprzęt będący wyposażeniem wsi	Przychylność władz Gminy, Istniejąca sieć dróg , Zaangażowani ludzie	Zły stan niektórych dróg wewnętrznych , Nie w pełni zagospodarowane miejsca rekreacji	1.Budowa oświetlenia do leśniczówki o do boiska. 2.Modernizacja dróg gminnych do leśniczówki i kierunek Wyrzyska. 3.Udrożnienie dojazdu do jeziora i zagospodarowane plaży. 4.Urządzenie terenu wokół stawu. 5.Modernizacja ścieżki od PKS do bloków.

C. JAKOŚĆ ŻYCIA				
1.Organizacja imprez rekreacyjnych ,sportowych itp.- poszerzenie oferty spędzania wolnego czasu	Świetlica , boisko ,plac zabaw ,szlak rowerowy	Czyste środowisko, Coroczne imprezy dla mieszkańców	Spadek zainteresowania młodzieży sprawami wsi , Starzenie się społeczeństwa	1.Spotkania przy ognisku ,kulig. 2.Organizacja imprez okolicznościowych. 3."Mój Zwierzak"-impreza promująca wieś. 4.Organizacja wycieczek rowerowych. 5.Warsztaty taneczne. 6.Kabaret, przedstawienie.
D. BYT				
1.Tworzenie warunków mieszkańcom do rozwoju działalności usługowych	Świetlica wiejska ,baza lokalowa WTZ	Możliwość pozyskania funduszy z Gminnego Programu Odnowy Wsi	Niskie środki na aktywną działalność mieszkańców Emigracja zarobkowa	1.Organizacja kursów i szkoleń podnoszących kwalifikacje mieszkańców . 2.Organizowanie pomocy prawnej

PROGRAM KRÓTKOTERMINOWY ODNOWY WSI na OKRES 2 LAT

Kluczowy problem	Odpowiedź	Propozycja projektu	Czy nas stać na realizację? (tak/nie)		Punktacja	Hierarchia
			Organizacyjnie	Finansowo		
Co nas najbardziej zintegruje?	Wspólna praca dla dobra wsi	Włączenie mieszkańców do prac prowadzonych przez grupę odnowy wsi	TAK	TAK	2+2+1+2+1+2+2= 12	IV
Na czy nam najbardziej zależy?	Na wizerunku sołectwa	Doposażenie obiektów użyteczności publicznej (plac zabaw, świetlica wiejska, boisko sportowe	TAK	TAK	3+3+3+3+3+3+3=21	III
Co nam najbardziej przeszkadza?	Zanieczyszczony staw	Oczyszczenie „Hyl” (stawu)	TAK	NIE	4+4+4+4+4+4+4= 28	II
Co najbardziej zmieni nasze życie?	Podniesienie poziomu infrastruktury	Chodnik z przejściami dla pieszych (z drugiej strony ulicy i kierunek do nr.53)	TAK	NIE	5+5+5+5+5+5+5= 35	I
Co nam przyjdzie najłatwiej?	Utrzymanie estetyki na terenie wsi	Konkurs na najładniejszą posesję	TAK	TAK	1+1+2+1+2+1+1= 9	V
Na realizację jakiego projektu planujemy pozyskać środki zewnętrzne? Z jakich źródeł?		Chodniki z przejściami dla pieszych (Z drugiej strony ulicy i kierunek do numeru 53) Źródła finansowania z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich- Odnowa Wsi				

Podpisy przedstawicieli Grupy Odnowy Wsi:

uczestniczących w przygotowaniu dokumentu:

Edmund Szcześniak *Edmund Szcześniak*

Kinga Serwus *Kinga Serwus*

Kamila Wachowska *Kamila Wachowska*

Jarosław Radowski *Jarosław Radowski*

Justyna Werner *Justyna Werner*

Katarzyna Wegner *Katarzyna Wegner*

Sylvia Hauptenthal *Sylvia Hauptenthal*

Podpis/podpisy moderatora/ów odnowy wsi:

Paweł Michalski *Paweł Michalski*

Marek Romaniec *Marek Romaniec*

Załączniki:

1. Listy obecności na warsztatach sołeckich
2. Dokumentacja zdjęciowa z przeprowadzonej wizji terenowej oraz warsztatów sołeckich (płyta CD).

